

בשביילי

לתורה וחסידות

• יור"ל ע"י חברת לומדי תורה חסידות מודיעין ברחובות ב"ה סני אדמו"ר שליט"א •

מנחם אב תשפ"ה

פרשת דברים - חזון

גליין רנ"ו שנה ה'

בשביילי המערכת

עד הצות

הוא עשה את כל הדרך המאוחרת בין עשרות השרפרים והיהודים האבלים, "ינגאלע", פנה אל הישוב באסטרטגיות נעימה, "תחליף כיסא עם יהודי מבוגר". הילד הרים אליו עיניים תמימות, מתלבט האם להשיב בחיוב או להתעלם מהבקשה הבלתי נוחה. מבט קצר מצד הילדון אל אביו, בהיר לו כי 'והדרת פני זקן' נוגע בזמניו גם כלפי יהודים בני ארבעים, ובלי תבונה נעשתה החליפין. את הדרך חזר עשה באנחת רוחה, רק כדי להתיישב ולהבין - זה לא זה. הגב לא מסכים עם צורת הישיבה הזו! וגם אין לו היכן להניח את רגליו הגבוהות! נו, זה לא בשבילו, מחר יביא בעזרת השם את הכיסא הישן מהבית.

אם אינכם מבקרים בביתו כנראה שאינכם יודעים, אבל במרפסת ביתו שוכן אחר כבוד כיסא נמוך, עם משענת, בגובה עשרים וחמישה סנטימטרים, בדיוק מה שהוא צריך.

אין ידוע האם זה הצמא לקפאין או הבלבול בהיעדר מברשת ראווה לפיאותיו המתבררות, אבל האמת, מה משנה הסיבה - המציאות: הוא שכן להביא איתו את הכיסא.

במשך חצי שחירת התלבט האם לקחת את הסיכון ולשוב לביתו תחת השמש הקופחת, החליט שלא. הוא יסתדר, הוא יאלתר, הוא יישב כמו שצריך!

בית המדרש, למזלו הטוב, היה ריק יותר הבוקר, והוא ניצל זאת היטב. חמישה כיסאות נטל לעצמו לפניה כלשהי בירכתי הבית.

סידר לעצמו: אחת למשענת, אחת שתחזיק את המשענת בגובה הרצוי, השלישית והרביעית למושב טוב - והחמישית לסטנדר.

הוא התיישב והחמיץ את פניו, לא, זה לא מספיק. עליו לסדר לעצמו עוד כיסא לישיבה עצמה. סויר קצר פלוס ריב קטן עם בחור צעיר ונטול עול הנפיק לו את השישי, והוא התיישב סוף סוף באנחת רוחה על הכיסא המתוחכם.

חמש דקות של נוחות, עד שחוליה כלשהי שאין ידוע מספרה החלה לשגר אותות מורס: אני במצוקה.

סקירה הנדסית קצרה על הקונסטרוקציה הבהירה לו: הוא חייב עוד כיסא למשענת של המשענת...

הוא התרומם בכבדות, רק כדי לגלות שכל המבנה קרס אל תוך עצמו.

וכך, במשך שעה ארוכה, שינה שוב ושוב את מיקומי הכיסאות, את הסדרי הנחתן, ואז, לאחר זמן שנדמה כנצח, סוף סוף ברך על המבנה בשלווה. התיישב והתרומם בחיך כבוס.

את, לזה הוא ציפה. אבל אז, ראה למול עיניו את ידידו משכבר הימים בפירצות מחמיה: "למה אתה יושב כך? כבר הצות!" -

הנעליים הונחו במקומם. "ניפגש מחר", הררה בתוגה בעודו נפרד מהסוליה האורטופדית לטובת נעל קרוקס שכבר איבדה צבע וכמה חורים ממנה איחדו את השורות. טעמו של האבטיח עדיין צרוב בגרונו, סגולה לצום קל, הקפטה נתלתה ברישול על גבי הקולב, והוא יצא את הבית חמוש ב'קניות' תשעה באב.

בפסיעות רעשניות עשה את כל הדרך אל בית המדרש, פניו עגומות, והוא מנסה לחבר את ליבו למשמעות היום. המכשיר הסלולרי לא הפסיק לצננת, באדיבותם הרבה של מערכות שיעורי תורה ייחודיים לתשעה באב. הוא העביר את הפרופיל להשתק, וניסה להתרכז.

לא שהצליח. הדרך נגמעה במהירות, והוא מוצא את עצמו מול היכל אפולו, רגע לפני שנוכר: "אה, תשעה באב! יושבים על כיסאות נמוכים!"

אויש. זה החלק הכי מעצבן עבורו בתשעה באב. את הצום הוא איכשהו עובר די בקלות, גם הצניעות נסבלים כשהפלאפון על 'השתק', ולאחל שלום לחברים? למי יש מצב רוח לזה ביום כזה...

אבל הפעולה הכי טבעית ומתבקשת לבני אדם בגיל, להתיישב על כיסא נורמלי כמו שצריך - את החיסרון של זה הוא לא מסוגל לעכל, כבר יותר מארבעה עשורים.

הוא ניגש אל ערימת השרפרים שעמדה דוממת בצד, נוטל לעצמו את העליון, העמיד אותו בצד כלשהו - והתיישב בכבדות.

וואו. כל עצמותיו דיברו! כל חוליה בגב השמיעה את דעתה! לא, זה לא בשבילו. הכיסא הזה חלש מדי, הוא לא יצליח להכיל את כובד גופו למשך שעותיים של איכה וקניות.

דקה וחצי ארכה התקומה מהכיסא הגבוה כטפח, הוא פנה שוב לערימת הכיסאות - ונטל עוד שניים מהם. יחד, בהתחשב בכך שהם נכנסים אלו על גבי אלו, יהיה כאן שיעור של שניים ומחצה טפחים - והוא ישרוד את זה בעזרת השם.

תפילת ערבית ארכה כמצופה, והוא התיישב שוב על הכיסאות, הפעם לקריאת המגילה. דפיקות עצבניות הושטו על גבו הדואב.

"רב ייד, סליחה", זה היה אברך צעיר וקצת חפוף, "אבל זה לא בסדר שאתם משתמשים עם בלושה כיסאות. יש כאן תור ארוך של יהודים שמחפשים כיסא!"

הוא התאפק בכל מאוור שלא לסגן מילה לא נאה. בכל זאת, בזכות אהבת חינם ייבנה הבית. בלי תבונה נתן לארון הספרים שלצידו לתמוך ביד אחת, את ידו האחרת שילח אל כך ידו המושטת של הצעיר, התרומם - והעניק את שני הכיסאות לחפוף.

ומה עכשיו? האם יתיישב? האם ייקח את הסיכון? לא.

עיניו תרו בביאוש אחר פתרון בסביבה, והנה השנה פרטית: בצד השני של בית המדרש ישב ילדון בן שמונה - ושרפרף איכותי מעשה ידי איקאה תחת מושבו.

מרבוח"ק ויע"א

ברכת הצדיק וברכת הש"ת

ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים (א, יא).

אינו מובן, מדוע בירך אותם משה רבינו ע"ה דווקא באלף פעמים ולא פחות או יותר. אמר: שמשה רבינו היה לו כוח ליתן לכל אחד מישראל עבודת ה' ואהבת ה' אלף פעמים ממה שהיה לו עד כעת. ולכן אמר 'זו משלי הוא', שזה יש לי כוח ליתן אלף פעמים ממה שיש לכם כעת, אבל הש"ת 'יברך אתכם כאשר דיבר לכם' יותר ויותר. (הרה"ק רבי יחזקאל מקאומיר זצוק"ל)

מי החכמים?

ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים (א, טו).

אפשר לרמוז, ואקח את 'ראשי שבטיכם', היינו הראשי תיבות של השבטים עם הכולל ראובן שמעון לוי יהודה יששכר זבולון דן נפתלי גד אשר אפרים מנשה בנימין, בגימטריא 'אנשים חכמים וידועים'.

מגילת איכה

השנת הטוב ב'בין המצרים'

כל רודפיה השיגוה בין המצרים (איכה א, ג).

על פי הידוע המשל מן המלך כשהוא יוצא לדרך יכול כל אדם אפילו הבן כפר לגשת לפניו בבקשתו, כן בין המצרים העת שהשכינתא בגלותא, יכולין לפעול כל ישועות טובות.

זהו שאמר הכתוב 'כל רודפיה השיגוה בין המצרים', והרדיפות של ישראל סופן להיות אך טוב וחסד כמו שכתוב (תהילים כג, ו) 'אך טוב וחסד ירדפוני', רדיפות כאלו יכולין להשיג בין המצרים, כרחמי ורכוב חסידו בכל טוב סלה. (דברי ישראל)

מה החשיבות?

מי זה אמר ותהי, אד' לא ציוה (איכה ג, לו).

בהקדם עם מה שאמר אאמ"ר זצוק"ל על הכתוב (שמות כב, ח) 'על כל דבר פשע אמר יאמר כי הוא זה', כי ידוע מספרים הקדושים כי גאווה היא השורש מכל החטאים. זהו שאמר 'על כל דבר פשע', פ' הפשע העולה על כל דבר פשע, 'אשר יאמר כי הוא זה', רצה לומר אשר יאמר על עצמו כי הוא זה 'ער איז' עכלה"ק. והו"מ זה אמר ר"ל אותו האדם אשר יאמר על עצמו, כי הוא זה ער איז איש חשוב ובעל ערך, כלום אמרתו תהי נכונה, הרי ה' לא צוה, היינו ה' ציוה להיות בעיני עצמו בבחי' לא ועונה, ומאוד מאוד הוי שפל רוח, ואין יתפאר ויאמר על עצמו 'כי הוא זה'.

(אמרי שאור)

ליקט וערך הרב יצחק קרמילובסקי

עלי דשא

פרשת דברים

תוכחת הכור

אלה הדברים אשר דיבר משה (א, א).

במדרש: 'זהו שאמר הכתוב (משלי כה, כג) 'מוכח אדם אחרי חן ימצא ממחליק לשון'. הנה בימים הראשונים כשהיו רואים באדם שום שקר, או שום פניה שאינה אמת, היו מוכיחים אותו. וזה היה מחמת אהבה שה' לאחד על חבירו היה רוצה להדריכו בדרך הישר. וכעת אין [אדם] (אחד) משגיח על חבירו, ואפילו אם רואה בחבירו דבר שאינו הגון, אומר 'אין זה עסק שלי', ובאמת אין צריך להיות כך, שאם באמת הוא אוהב, צריך להוכיח אותו, וכמו שמצינו בכתוב 'מה המכות האלה אשר הכיני בית מאהבי', שעל ידי אהבה [שאוהב אותן] על ידי זה מוכיחו, כנ"ל. וזהו ענין מה שנאמר (קהלת ג, י) 'אל תאמר מה היה שהימים הראשונים היו טובים מאלה כי לא מחכמה שאלת על זה'.

ריבוי הממון

ודי זהב (א, א).

ופירש רש"י 'הוכיחו על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם, ע"ש. והיינו כמו שנאמר (להלן ח, ג-ד) 'וכסף וזהב ירבה לך ורם לבבך ושכחת ואמרת כוחי ועוצם ידי' וכו', וזהו פירוש הכתוב (שמות לב, יח) 'קול ענות אנכי שומע', 'אנכי' דייקא, שהם מתגאים ואומרים אנכי היינו 'כוח ועוצם ידי'.

ובזה יובן התירוץ של אהרן שם (שם, כד) 'ואומר להם למי זהב' וכו', ופירש רש"י 'ואומר להם דבר אחד למי זהב לבד והם מיהרו והתפרקו ויתנו לי', ולכאורה התירוץ זה 'ואומר להם למי זהב לבד' אינו מובן, הכי זאת עוד מעט הוא. אלא היינו כנזכר לעיל 'ודי זהב שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם', היינו כמו שנאמר 'וכסף וזהב ירבה לך ורם לבבך ושכחת' וכו', 'וזכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן' היינו כמו שנאמר (תהי' ב, ח) 'לי הכסף ולי הזהב נאם ה''. וזהו שהיה כוונת אהרן כשבאו אליו ברוח גבוה 'עשה לנו אלהים' (שמות לב, א), וראה שהזהב רב הוא שגרם להם, התחיל להוכיח אותם ואמר להם 'למי זהב', וכוונתו היה לשמים למי זהב הלא לי הכסף ולי הזהב נאם ה', על דרך שאמר (שם פסוק ה') 'חג לה' מחר וכוונתו לשמים' ע"ש, והם חשבו שכונתו למי זהב היינו שיתנו לו הזהב, מהרו והתפרקו ויתנו לי.

זהו שהתנצל, 'ואומר להם דבר אחד למי זהב לבד' וכוונתו היה לשמים למי זהב הלא לי הכסף ולי הזהב נאום ה', והם לא המתינו לגמור דבורי, רק מיד ששמעו הדיבור למי זהב והתפרקו ויתנו לי. ויש לומר עוד, והו הפירוש 'ואומר להם דבר אחד' דווקא 'למי זהב', הכוונה ליחידו של עולם 'לי הכסף ולי הזהב נאום ה' כנ"ל, והבן.

(דברי ישראל)

בשבילי ההלכה

הרב יצחק שלמה פיינבום שליט"א
מו"צ בקהילתנו וראש כולל הוראה

תשעה באב שחל במוצאי שבת - סדר היום

ההנהגה בשבת חזון ערב תשעה באב

א. נהגו שלא ללמוד ללמוד בערב ת"ב מחצות ואילך, כי אם בדברים המותרים בת"ב, ואין אומרים פרקי אבות, ומי שידוע שיוכל ללמוד דברים המותרים ולא ימנע מפני זה מלימודו יחמיר בזה, אבל אם מפני זה יהא בטל לימוד כהרגלו.

ב. **קלי צום** - מותר בשבת לקחת כדורים להקלת הצום קודם הצום, ע"י שיערבם במאכל או במשקה, ועדיף אם אפשר לערב כבר מערב שבת.

ג. **שבת במנחה** - אין אומרים צדקתך.

ד. **סעודה ג'** - אוכל בשר ושוטה יין בסעודה המפסקת ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו, ויש שהתירו לאכול סעודה זו אפילו בסעודת חברים, **אלא שצריך להפסיק מלאכול בשקיעת החמה, וברכת המזון יוכל לברך גם אחר צאת השבת.**

ה. **בזמן צאת השבת חולץ מנעליו ופושט בגדי שבת מעליו**, וישב על גבי קרקע או כסא נמוך, והנוהגים (לחומרא) כדעת ר"ת יכולים להמתין ולישב על כסא גבוה ושלא לפשוט בגדי שבת עד זמן ר"ת, אבל יש לחלוץ המנעלים בזמן יציאת השבת (כיון שאינו ניכר כ"כ) ולא ילבש נעלי התענית עד זמן ר"ת.

ו. מדליקין נר הבדלה (אבוקה) ומברכים עליו בורא מאורי האש, ויוציא בברכתו את בני ביתו, ואין מברכין על הבשמים.

ז. אין מבדילין על הכוס וצריך להבדיל בתפילה, והנשים שאין מתפללות מערבי יאמרו ברוך המבדיל בין קדש לחולל.

ח. קודם תפילת ערבית מסירין הפרכת הברכה, ואין מדליקין נרות בלילה כי אם נר אחד לומר לאורו קינות ואיכה, ובזמננו שיש תאורה מדליקין מעט מהתאורה.

ט. מתפללין ערבית בנחת ודרך בכי כאבלים אחר שמו"ע אומרים קדיש תתקבל.

י. לאחר מכן קורין איכה בנחת ודרך בכי כאבלים, ויפסיק מעט בסיום כל פסוק, ובין כל פרק ופרק יפסיק מעט יותר ממה שמפסיק בין כל פסוק ופסוק, ופסוק האחרון שבכל פרק אומר בקול רם, ובכל איכה מגביה קולו יותר, בסיום הקריאה כשמגיע החזן לפסוק השיבנו קודם אמירת החזן אומרים אותו הקהל בקול רם, ואח"כ אומרו החזן בקול רם, ומסיים בקול נמוך כי אם מאוס מאסתנו ושוב אומרים הציבור השיבנו בקול רם, וכן החזן.

יא. לאחר קריאת איכה אומרים קינות, ואח"כ אומרים סדר קדושה ומתחיל מואתה קדוש ואין אומרים ויהי נועם, ואומרים קדיש בלא תתקבל.

יב. **אין אומרים ויתן לך.**

סדר היום - מנהגים

יג. משכימין קצת לבית הכנסת, ואם ע"י זה יגמרו לומר קינות זמן הרבה קודם חצות, טוב שלא להשכים כל כך.

יד. אומרים ברכות השחר, וברכת שעשה לי כל צרכי י"א דמברך, והנוהגים על פי האר"י אין מברכים.

טו. נוהגים שלא להניח תפילין בת"ב שחרית ולא טלית אלא לובשים טלית קטן תחת בגדים.

טז. **מנהגינו** שלא להוציא הציצית בברכת ברוך שאמר

1. **מפי אדמו"ר שליט"א.**

2. בסדר הקינות הנמצא בידינו (נוסח ספרד) ישנם מ"ה קינות (עם הקינות שאומרים בלילה) מלבד שומרון קול תתן שאומרים גם בליל ת"ב, ובדורות הקודמים היו מנהגים חלוקים באמירתם, ובמהר"ל (אור כ"ד) כתב דהש"צ אומר י"ז קינות שתקנם הקליר, וישנם שאר קינות שמרבים העם ע"ש סדר האמירה.

ומן הראוי להעתיק מש"כ בספר עלי תמר (ירושלמי תענית פ"ד הל' ה' ד"ה כ"א יום) וז"ל ועל יסוד זה יסד ר"א הקליר כ"א קינות שאומרים בת"ב וכן ובקצתם חתם שמו אלעזר, ולכן הם שאומרים החזן, והקינות האחרים יחידים אומרים אותם וכו', ודע שנוהג הוא בידי ש"צ שמדלגים כמה וכמה קינות ומאז תמתי ושאלתיים מאיפא קבלתם הרשות לזה והם ענו כך קבלנו, ונשתוממתי על המראה כי למיעוט בקיאותי לא מצאתי מקור לדבריהם עד שבא המחזור הזה ליד ואמתי מנהג ישראל תורה, והרי לך מפורש שקבלתם אמת, **שישנו קינות כלליות לציבור כולו, וישנם קינות ליחידים, אלא שבקינות שלנו ערבנו הכל ולא הזכירו הדבר של שני סוגי קינות.** אכן כשכבר נשכח המקור של קינות ציבור וקינות יחידים בחר לו כנראה כל ש"ץ הקינות היותר קרובות ללבו, ואינם אומרים דוקא הכ"א קינות של ר"א הקליר, ואמנם כבר במנהגים שיד הקלירי שבת סורו

בשבילי הציפיה לנאולה

הרב ישעי' רטייור

האמונה בביאת המשיח (ג)

כשביית המקדש היה קיים

במאמר הקודם עצרנו בכך שמלבד מה שמשוועים לנו לגאולה משום צרותיהם של בני ישראל המושבים כל לב, הן צרות צרותיהם והן צרות רוחניות, עדיין עיקר הגלות נוגעת אף ליהודי השליו בביתו ושאלו בהיכלו ושום סכנה אינה מאיימת על עתידו הרוחני, כי אף אצלו קיימת הגלות במלא תוקפה.

כי עיקר צרת הגלות ועיקר התאבלותנו על חורבן בית המקדש היא על ההשכינה ששרתה בנינו בביהמ"ק. כלומר ביהמ"ק היה מקום החיבור הגלוי בין יהודי לאלוקיו. כשיהודי נכנס לביהמ"ק הוא השיל מעליו את מעטה הגשמיות וברגע אחד האיר בבהירות למול עיניו כי ד' הוא האלוהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ההשגות בגדלות הבורא היו למעלה למעלה עד אין חקר, ואהבת הבורא ויראתו והביטול המוחלט אליו האירו בצורה שאין לנו בה שום מושג.

לעלות ולראות ולהשתחוות

בתפילת המוספין אנו אומרים: "ואין אנתו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך", ותמוה בשלמא לעלות ולראות אין אנו יכולים, אך להשתחוות אין אנו יכולים, וגם משתחווינו אנו מספר פעמים בכל יום. אך הביאור בזה הוא שההשתחוויה בביהמ"ק היתה מציאות שונה לגמרי מההשתחוויה שלנו כהיום.

בביהמ"ק, כשיהודי אך דרך על מפתנו הוא כביכול התראה עם הבורא, הן כך נאמר בפסוק "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכור את פני האדון ד", וכדרך שבא ליראות כך בא לראות, מציאות הבורא וגדלותו האירה בו במדרגה שאין לנו כלל את הכלים להבין אותו הביאה אותו ליד ביטול מוחלט מרוב פחד ד' והדר גאווה. ומשכך - נגדר אף הגוף אחר הנשמה לביטול זה ונפל על פניו ארצה. לא היתה זו פעולת הגוף של השתחוויה גרידא אלא ביטול מוחלט שנפל על האדם. ולזה אין אנו זוכים כיום.

ראיית פני המקדש

ידוע הסיפור שמספרים חז"ל שכאשר רצו הגוים להוציא את כלי המקדש, הכריזו -

מחמת פחדם להכנס להיכל - שמי שיכנס ראשון יוכל ליטול לעצמו כל כלי שיבחר, "ויסוף משיאת" - שהיה יהודי שהתדרדר לשפל נורא - הסכים להכנס וליטול לעצמו מכלי המקדש רח"ל. לאחר שיצא עם המנורה, לא הסכימו הגוים להעניק לו אותה והחרימו אותה לטובת המלך, והבטיחו לו שאם יכנס שוב יוכל לקחת כל כלי שברצונו. אך יוסף משיאת שוב לא הסכים, ואף אחר שיסורו ביסורים נוראים לא הסכים, ורק זעק "לא די לי שהעסתי את בוראי פעם אחת, אכעיסנו פעם שנייה?", ונשאלת השאלה, מדוע בפעם הראשונה הסכים ובשניה לא על אף יסוריו הנוראים, השיב על כך הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל: מכיון שבתוך כך נכנס לבית המקדש. עצם הכניסה לבית המקדש אף שנכנס על מנת להוציא את כלי הקודש ולחללם, **שינתה אותו לחלוטין** מן הקצה אל הקצה עד שהסכים לסבול כל היסורים שבעולם ולא לעבור על רצון הבורא.

השנה באור החיים האמיתי

ובכן - כאשר בית המקדש היה נכון בראש הרים, היה כל יהודי עולה שלש פעמים בשנה לראות את פני האדון ד', ובהיותו שם שבא דביקות וביטול ויראה ואהבה עד אין קץ, וכך עבד את הבורא במשך כל השנה, ומעת שחסרנו כל זאת כל עבודתנו הוא בחיצוניות דחיצוניות, וכאפס ואין לעומת גדלות ורוממות העבודה בימים ההם. דמים אנו למה שמוספר על הבעש"ט ז"ע, שפעם בשעת נסיון נטל ממנו הבורא את מדרגותיו, ואף את אותיות הא"ב לא ידע לומר אלא בסיוע אחד התלמידים, כך והרבה יותר מכך הוא ההבדל בין מציבנו בבית המקדש למציבנו בעת הגלות. אין אנו יודעים כלל מה היא תפילה אמיתית, אין אנו מתחילים להשיג איוה עומק טמון בתורה הקדושה, כל לימודינו וידיעותינו הם ההתחלה של ההתחלה של מה שניתן להשיג בתורה, אין לנו השגה עד היכן ניתן להתרומם בשבת קודש ובימים טובים, וכן על דרך זה בכל שאר ענייני עבודת הבורא. ובכלל אין לנו השגה בכל צורת החיים של יהודי, יהודי הוא יצירה שכל כולו משייט בעולמות העליונים כבתוך שלו. נבואה, רוח הקודש, ביטול במציאות, התפשטות

המשך בעמוד ד' <<<

נהשתתפות עשרות נבחני 'יוזעי תורתך'

יום ג'נוש מרומם ויוקרתי במלון 'ציפורי נבד'

הנחה הרב משה הערליך שליט"א. התוכנית כללה מבחן אינטראקטיבי עם מצגת וחלוקת קליקים לכל המשתתפים. החלק הראשון כלל שאלות הווי פיקנטיות על פעילות "יוזעי תורתך", על עלון 'בשבילי דשא' ומאמרי אוריינתא. החלק השני כבר עבר לשאלות מחודדות ומאתגרות על מסכת פסחים. האולם התמלא בקול תורה ובדיונים סוערים, במיוחד משום שחלק מהתשובות נבנו במכוון באופן דומה, כדי להוסיף אתגר ולבחון את הדיוק בלימוד. אחד מתורמי הארגון שצפה מהצד ניגש להנהלת "יוזעי תורתך" ואמר בהתרגשות שהוא מתפעל מהרמה הגבוהה והידע המעמיק שניכר אצל המשתתפים.

אבחונים מדויקים על הבנה

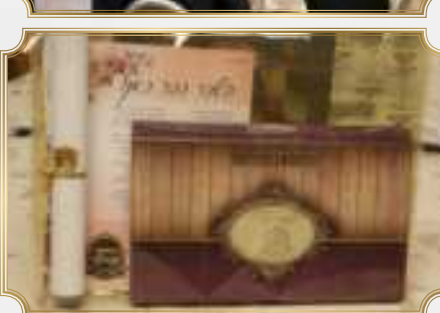
לאחר מכן התקיימה תוכנית מרתקת בהנחיית המחנך והגרפולוג הרב יהודה צין, מומחה לאבחון בכתבי יד ובחכמת הפנים. בתחילת הערב הוצגה מצגת ייחודית שהכניסה את המשתתפים לעולם האבחון, אך השיא הגיע כאשר החל לאבחן בזמן אמת כתבי יד של האברכים ואף את תווי פניהם. האולם התמלא בהתרגשות ובחיוכים כאשר החברים השתאו לדיוק הרב של האבחונים, עד לרמת תכונות אישיות ותובנות עמוקות.

האברכים לא רצו שהיום יסתיים; החוויות כולן היו עוצמתיות ומרגשות, והלילה נחתם רק בשעה 00:30, כשהמשתתפים יוצאים עמוסי כוחות, השראה וחוויות חדשות להמשיך בעבודת הקודש ולהשקיע בלימוד במסירות מחודשת.

סיום מדגש ומתנתות הוקרה

לפני היציאה חיכתה הפתעה מרגשת לכל המשתתפים: כל אחד מהנוכחים קיבל מתנת הוקרה אישית המיועדת לבני הבית, המקדישים את ליבם ומסירותם ללימוד התורה. המתנה הייתה ספר מתכונים ממוגנט לתלייה על המקרר, ובתוכו דפי מתכונים מסודרים. השיא היה גילוי "המתכון הסודי לבית שמגדל נשמות גדולות" - מתכון מיוחד ופיקנטי שהצליח, בדרכו היצירתית, להכניס מהדלת האחורית את כל המרכיבים החשובים לבניית בית יהודי אמיתי. בנוסף, כל אשה קיבלה מכתב ברכה מושקע, בו נכתב בחרוזים מרגשים על זכותה ורב שכרה של אשה השולחת את בעלה ללימוד תורה, ומוותרת על נוכחותו בבית בשעות הלילה עבור קביעת עיתים לתורה ושיעורי תורה. המכתב, שעוצב והוכן בקפידה, הצליח לרגש עד דמעות.

בסיום האירוע הביעו האברכים תחושת סיפוק עמוקה והתרגשות מהצלחת התוכנית. בתוך האווירה המרוממת עלתה דרישה נחרצת להמשיך ביוזמה דומה גם על מסכת סוכה, יוזמה שאכן כבר מתפרסמת בימים אלו. ואם תרצו, עצם בקשה זו - מספרת את הסיפור כולו.

רגעים מדגשים ומבחן מסכם

לאחר מכן הגיע רגע המבחן, הרגע המרגש ביותר של כל היום. האולם התמלא בשקט מוחלט, דממה שהעידה על יראת הרגע. כל הנבחרים ישבו מרוכזים, ממלאים את הדפים במסירות, שופכים על הנייר את יגיעתם של כל החודש האחרון. בתמונות ניתן לראות את הריכוז מתנוצץ על פניהם והרצינות האופפת את המקום. בסיום המבחן יצאו האברכים בתחושת סיפוק פנימי מתוק, ובצעדי ריקוד של "אשרינו מה טוב חלקנו". יצויין כי המבחנים כבר הועברו לבדיקה אצל הרב שמואל קרימלובסקי שליט"א מברכפלד, הבדוק את מבחני "יוזעי תורתך" על הש"ס, ובימים הקרובים יחולקו המלגות בסך 300 ש"ח לנבחרים בהצלחה.

סעודת מצווה ותוכנית טריוויה אינטראקטיבית

לאחר מכן פנו כולם לסעודת מצווה בשירת ברוח של "שבת אחים גם יחד" ובשמחה של מצווה. האברכים ישבו יחד, החליפו חוויות בין הקהילות השונות, והעלו נושאים תורניים מעוררי מחשבה. בסיום הסעודה נפתח חידון טריוויה מיוחד מאתגר ומשעשע בשם "לולא תורתך שעשועי" אותה

חודש של הבנה אינטנסיבית

לאחר חודש של חזרה אינטנסיבית ומקיפה על 50 דף ממסכת פסחים, בליווי שאלות חזרה ומבחנים מסכמים מדי שבוע, הגיע רגע השיא המיוחל. השיטה המדויקת, עם שאלות ממוקדות שנגעו בכל נקודה קריטית, ולא הותירו מקום לפספס אף פרט, הייתה המפתח להצלחה. כבר מהיום הראשון הובטח כי מי שיעמוד בחזרה יזכה בכרטיס כניסה ליום ג'נוש מיוחד במלון 'ציפורי בכפר' שבקיבוץ 'חפץ חיים', אך מעבר לכך, המסר המרכזי היה ברור: יצירת קניין אמיתי במסכת פסחים, קניין שישאר לעולמי עד.

הגעה ואווירה מחשמלת

ביום חמישי, כ"ח בתמוז, בשעה 17:00 בדיוק, התמלא חניון המלון ברכבים שהגיעו מכל רחבי הארץ. מי שהיה מתבונן לרגע דרך חלונות הרכבים שנעו בכביש, היה מגלה מחזה מרגש במיוחד: דפים מקומטים של שאלות לחזרה פרושים על הברכיים, שפתיים סוערים כהכנה למבחן הגדול. ממש אווירה מחושמלת של התלהבות ולימוד. גם עם ההגעה למלון המשיכה אותה רוח מיוחדת: האברכים המשיכו להתאסף בזוגות וקבוצות קטנות. על מדשאות המלון, בין העצים והנוף הפסטורלי, נשמע קול הגמרא. דפים התהפכו, קולות של חזרה התמזגו ברוח הנעימה, ובחוץ שרר אוויר טהור שאי אפשר היה לפספס.

הרצאת פתיחה מעוררת השראה

בדיוק בשעה היעודה נפתח חדר ההרצאות. הראשון שעלה לבמה היה המרצה הנודע הרב ישראל גולדווסר, מלווה במצגת מטלטלת ותיעוד מצולם מניסי המלחמה. המסר המרכזי היה עוצמתי: שמחת תורה תשפ"ד, שהיה נראה תחילה כשואה, התגלה כהצלחה עם ישראל, ומאותו רגע ראינו שרשרת של ניסים גלויים וסמויים. ציר הרשע נשבר לאט לאט; חמאס, לבנון, סוריה ועד איראן, ובחסדי שמיים מרובים סוכלה התוכנית להשמיד, להרוג ולאבד את כלנו. ממש כמו במגילת אסתר: רק כשמסתכלים לאחור מבינים את רצף הניסים המופלא שנירמס משמים.

דבר נוסף שהודגש בהרצאה היה המצב הרוחני של עם ישראל לפני המלחמה שהיה בשפל המדרגה. עד כדי כך שביום כיפור תשפ"ד לא התאפשר לקיים תפילה בהפרדה בתל אביב. אולם דווקא בעקבות המלחמות נולדה תנועה עצומה של חזרה בתשובה והם הציתו ניצוץ רוחני שהולך ומתפשט, ומביא להתעוררות אמונית בכל רחבי העם.

שהשמה במעונם

הבה"ח יצחק מאיר שוגרויט שליט"א לונדון לאירוסיו

הר"ר שמעון ברמץ שליט"א אלעד להולדת הבן

הרה"ח אוריאל רוטנברג שליט"א ירושלים בהנכנס הבן שלום נ"י לעולתו"ם
הר"ר אברהם ברמץ שליט"א ירושלים בהנכנס הבן משה חיים יאיר נ"י לעולתו"ם

הרה"ח אברהם מרדכי שוגרויט שליט"א לונדון לאירוסיו הבן

הרה"ח משולם זושא ברמץ שליט"א ביתר
הרה"ח נטע הלוי לפשיץ שליט"א ים
הרה"ח אברהם יוסף בוק שליט"א ב"ב
הרה"ח מאיר רוטשטיין שליט"א קוממיות

להולדת הנכדים

הגה"ח ישראל יעקב בוק שליט"א ב"ב
הגה"ח אריה רוטשטיין שליט"א ב"ב
הרה"ח דוד זעירא שליט"א רמת גן
הרה"ח אשר לנדא שליט"א בני ברק

להולדת הננינים

הרה"ח משולם זושא ברמץ שליט"א ביתר ברמת
בהנכנס הנכד לעולתו"ם

נא להתפלל ולהעתיק רחמים עבור
חיים יוסף בן סימה
יעל בת צביה
רבקה בת צפורה בריינדיל
רחל בת שיינדיל
חיה פריידל בת גלילה
לרפואה שלמה בתוך שאר חולי עמי ישראל

המשך בשבילי הצפייה לנאולה

הגשמיים, הם צורת החיים המקורית של יהודי. המצב בו אנו נתונים - שבקושי בקושי מצליח האדם להתרומם טיפ טיפה מחיי הגשם ולנשום לראותו משהו מן המשהו של אור פסגות רוחני - הוא מצב שאינו תקין. מצב של גלות בתכלית השפלות.

גדולה האבירה

ועד כמה שעלינו להצטער על האבירה הגדולה מצדינו בנופלינו מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, על אחת כמה וכמה גדול צער השכינה. כשגיתנה התורה לעם ישראל היה רצון הבורא שהם יהיו בדרגה הנכונה, שכל יהודי יהיה מרכבה לשכינה בצורה הגבוהה ביותר ששייך, ועתה משנפלנו למצב שפל כל - כך הצער למעלה הוא נורא. משל למה הדבר דומה לראש ישיבה מוכשר בעל שם עולמי, שמכל קצוות תבל נהרו לשמוע את שיעוריו, כוחו הנפלא - בהסברה בהירה, בניתוח חד של פרטי הסוגיא, בהגדרות וסברות דקות ונפלאות המותקות לחיך - דובר בהתפעלות בכל העולם, ובציורו עם כשרונו הנפלא להכניס חיות וגישמאק בתלמידיו ולרוממם לדרגות חדשות בשקיעות בתורה יומם ולילה - גרם הדבר למאות אלפי תלמידים לנהור לשיעוריו ולהתדפק על דלתי ישיבתו. שיעוריו נמסרו מדי יום בריתא דאורייתא נפלאה והישיבה כולה ליהטה באש קודש. ויהי היום ומחמת סיבות שונות התפרקה ישיבתו ובסופם של כל הגלגולים הפך להיות מטפל בגנון, שתפקידיו מסתכמים בחיתול הילדים ובהפרדה בין הניצים על אבני הלגו והקליקס. הלא הצער הוא נורא ואיום - ידע הוא מה יכל הוא היה להיות, ומה היתה צורת חיו במנזרים קודמים, ועד כמה יד מטה מטה להתעסק בשפלות שבשפלות.

על מה אנו מתאבלים

ולהבדיל אלף אלפי הבדלות, כן הוא כביכול צער השכינה. כי השי"ת ברא את העולם בכדי שיעבדו אותו בגדלות דגדלות בצורה הגבוהה ביותר ששייך. הן כל יהודי בעבודתו הפרטית, והן שעל ידי עבודתם יגרמו גם בכל העולם להכיר כח מלכותו - "ידע כל פעול כי אתה פועל, ויבין כל יצור כי אתה יצרת, ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלוהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה", ולצורך כך נבנה המשכן ולאחריו בית המקדש בכדי לקיים את העידן של "ושכנתי

בתוכם", ועתה משנחרב הבית - נותק הקשר כביכול בין העליונים והתחתונים, והעולם כולו - כולל נשמות בני ישראל - שקע בחושך מוחלט של גשמיים וריחוק מאת פני ד', צער השכינה הוא איום ונורא על שכלל ישראל רחוקים כל כך מצורתם הנכונה והישרה, תחת שיהיה להשי"ת עם העובדים אותו כמלאכי מרום אנו בקושי רב מצליחים לגרד מעצמנו משהו מן המשהו של 'עבודה'. ומאידך צערם של בני ישראל על כל מה שהם הפסידו מצדם בריחוק הנורא שהם נפלו אליו, גם הוא עובר למעלה ראש. "אוי לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם".

ועל זה אנו מצפים לגאולה, ומייחלים ומשתוקקים לחזור לצורתנו הנכונה אשר היתה מימי קדם. זוהי הצפייה האמיתית לגאולה.

שבת משוש ליבנו

ועל אבירה זו שאבדה מעמנו בחורבן בית המקדש אנו מתאבלים וסופדים ומקוננים בימים אלו, במגילת איכה ובקינות מבכים אנו על הרוממות וקורת ד' שאבדנו, על כך שאין נבואה, אין תורה, אין צדיקים כבזמן הבית, אין עליה לרגל, שכחנו מהי שבת ומהו מועד, ועל נפילתם מאיגרא רמה לבירא עמיקתא של דור בית ישראל, שמרוממות שברוממות הפכו לשברי חרס ושורשים בתחתית המדריגות.

ובכלל צריך לרומם את המבט והגישה לכל בחור יהודי, שבקרבו שוכנת נשמה קדושה חלק אלוה-ה ממעל ממש, שבזמן בית המקדש היה בכל שבת קודש מעפיל לדרגות רמות ונישאות עד אין חקר, וכבר מליל שיש היה שריו בהתפשטות הגשמיים כאחד ממלאכי מרום, ואילו כהיום מרוב ההסתור והחשנות אין הוא מצליח להבקיע אף ניצוץ של אור וחיות להאיר את נשמתו החשוכה, ובליל שיש - תחת להמצא בעולם אחר של תענוגי נועם ד' וזיו קרבתו - שורץ הוא שעות ארוכות, ומנסה להרגיע את המיית נפשו הבוכיה בזלילה וסביאה כאחד הריקים. זה "חבקוק אשתות" האמיתית.

הברזל שכלאו את עמי" במצרים. מה שפרעה הגשמי טולטל ממקומו היה רק תוצאה קטנה ממה ששרשו הרוחני בעולמות הקליפות התמוטט וניגף.

חבקוק אשתות

אותו ענין שייך גם במגילת איכה. ניתן להבין את איכה ואת הקינות בהסתכלות פשוטה, והיא אמיתית לחלוטין, וניתן לקרוא את הדברים באותיות של פנימיות. כשהנביא מקונן: "האמונים עלי תולע חבקוק אשתות", יש כאלו שמצטייר לעיניהם ילד ירושלמי טוב רואי, הלוש בגדי משי צבעוניים, למותניו חגור אבנט יפהפה ולראשו מצנפת מהודרת, כשאחר החורבן מוצא אותו הנביא לבוש קרעי חסבות מלוכלכים ומטונפים ושוכב על ערימות אשפה מצחינות. תיאור זה ודאי נכון הוא, ועל זה לבד יש לנו די לבכות.

אך בהסתכלות פנימית יותר, מדבר הנביא על בחור יהודי, שבקרבו שוכנת נשמה קדושה חלק אלוה-ה ממעל ממש, שבזמן בית המקדש היה בכל שבת קודש מעפיל לדרגות רמות ונישאות עד אין חקר, וכבר מליל שיש היה שריו בהתפשטות הגשמיים כאחד ממלאכי מרום, ואילו כהיום מרוב ההסתור והחשנות אין הוא מצליח להבקיע אף ניצוץ של אור וחיות להאיר את נשמתו החשוכה, ובליל שיש - תחת להמצא בעולם אחר של תענוגי נועם ד' וזיו קרבתו - שורץ הוא שעות ארוכות, ומנסה להרגיע את המיית נפשו הבוכיה בזלילה וסביאה כאחד הריקים. זה "חבקוק אשתות" האמיתית.

ואין אנו צריכים להביט על אחרים בכדי למצוא את החורבן, כל אחד יכול להביט על עצמו, על השפלות שהוא נמצא בה, ולמצוא את עצמו בפסוקי איכה. מי הם הבני ציון היקרים העטופים ברעב בראש כל חוצות, השואלים איה דגן ויין - אם לא נשמותינו הרעבות וצמאות ל"לחמה של תורה" ו"ינה של תורה", על מי מדבר הנביא: "קלים היו רודפינו מנשיי שמים" אם לא עלינו וכוחות היצר הרודפים אותנו יומם ולילה, ואינם נותנים מנוחה לרגע. וכן על זה הדרך.

יעזרנו השי"ת שימים אלו יתהפכו לששון ולשמוחה בקרוב.

ברכות מעומק לבנו פנימה למזל טבא וגדא יאה, להאי ינים וחכים בן ידידינו הנכבד הבלתי נשכח מזורנו הרה"צ **שמואל אליהו אהרן לנדא** זצ"ל

ה"ח הבחור היקר **מנחם דן** נ"ו
נבד חבד"ר הרה"צ **מרדכיביטש** זצ"ל
ונבד יבדלחט"א הרה"ח רבי **בעריש אייכלר** שליט"א

לרגל בניסתו לנעם עול תורה ומצוות והברכה אחת

לאמו וזקנתו הרבנית תליש"א
יה"ר שיזכו לראיתו עולה ומתעלה בתורה, ביראה,

בחסידות ובמדות טובות, ויתרו רוב נחת דקדושה מכל יצ"ח המברכים

קהל עדת חסידיו מודיעין
ברכות עד בלי די קמיה ידידינו הנכבד

הרה"ח **אוריאל חטנברג** שליט"א
לרגל השמחה השרויה במעונו ברכנס בנו שלום נ"י לעולתו"ם

יה"ר שירוחו רוב נחת דקדושה מכל יצ"ח ממחללי ולומדי השטיבל בירושלים

02-649-3362
למחנות שיעורים במחנה יום בבית ספר סוכה
ור"ה"ג אריאל רובינשטיין שליט"א

36

1 שיעור סיכום שבועי	2 שיעור יומי מקוצר	3 שיעור סיכום שבועי
4 שיעור שמינית הערות	5 הקלפת הערות	9 שיעורים על מסכת סוכה

תודותינו וברכותינו נתונות לאלו שגרבו הוצאת הגליון

נתרם ע"י הרה"ח אוריאל חטנברג שליט"א לרגל הכנס בנו שלום נ"י לעולתו"ם	נתרם ע"י הרה"ח אברהם ברמץ שליט"א לרגל הכנס בנו משה חיים יאיר נ"י לעולתו"ם	לע"נ הרה"ח ישראל אריה לייב ב"ר משה מנחם הייבלום נלב"ע י" מנחם אב תשל"ד הונצח ע"י נכדיו משפ' קמפנסקי חי"ו
שמחת חבר מצוה התקיים בע"ה ביום שלישי י"א מנ"א באולמי 'שיוח סוד' רח' ירמיהו 31 ירושלים הוצמנת פרטיות לא נשלחו נא לראות הוצמנה זו באישית	שמחת חבר מצוה התקיים בע"ה ביום רביעי י"ב מנ"א באולמי אבני רח' יסוד העבודה 10 ביתר עילית	לע"נ מרת מרים ב"ר יחיאל מיכל ע"ה כהן נלב"ע ח' מנ"א תשמ"ט הונצח ע"י בנה הרה"ח יוסף אלטר שליט"א
ברכות מאלופות לידידינו היקר הרה"ח משה אהרן ויגר חי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למזל"ט יה"ר שיזכה לרווח נחת דקדושה מכל יצ"ח המברכים ידיר	טנא מלא ברכות לידידי היקר הפועל רבות למען כתבי וקברי רבוה"ק הרה"ח משה אהרן ויגר חי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למז"ט המברך: עזריאל יעקב לרטר	